

UNICEF SVERIGE 2015

Effektrapport

INNEHÅLL

INLEDNING	3
RESULTAT FÖR BARNEN 2015	4
Fokusområde 1: Hälsa	6
Fokusområde 2: Hiv och aids	8
Fokusområde 3: Vatten, sanitet och hygien	10
Fokusområde 4: Näring	12
Fokusområde 5: Utbildning	14
Fokusområde 6: Skydd mot våld och övergrepp	16
Fokusområde 7: Motarbete utanförskap	18
Katastrofinsatser	20
Öronmärkta insamlingar 2015	22
SÅ ANVÄNDS DINA PENGAR	24
Hur fördelas pengarna som skänks till UNICEF?	27
Vad gick pengarna till 2015?	27
UNICEF – EN UNIK ORGANISATION	28
Vad vill vi uppnå?	30
Hur arbetar vi? – Strategier, kapacitet och kunnande	32
Hur vet vi att vårt arbete ger resultat?	33
SLUTORD	34

TILLSAMMANS RÄDDAR VI BARNES LIV

I den här effektrapporten berättar vi för dig som givare och samarbetspartner om hur dina pengar används och vilka fantastiska resultat vi tillsammans har uppnått under 2015.

Det finns de som tror att det är omöjligt att förändra världen. Vi vet att det går och vi vet vad som behöver göras. Och vi gör det tillsammans. Det är vad den här rapporten handlar om.

Två syskon i Syrien fick livsviktigt poliovaccin. En hiv-smittad kvinna i Malawi fick behandling under sin graviditet och hennes son föddes fri från sjukdomen. En flicka i Kenya kunde fortsätta sin skolgång efter sin första mens eftersom skolan byggt separata flick- och pojktoaletter, utrustade med hygienprodukter. Hälsoarbetare på ett sjukhus i Mauretanien kunde rädda livet på många undernärda barn tack vare ordentlig utrustning och näringsprodukter. En pojke släpptes fri från en beväpnad grupp i Afghanistan, återförenades med sin familj och fick stöd att bearbeta det han varit med om. En flicka fick vila på en trygg, barnvänlig plats längs flyktvägen genom Europa. Hon fick rita, leka och chans att vara barn igen. Det här och mycket annat blev möjligt tack vare ditt stöd till UNICEFs arbete under förra året.

RAPPORTEN OCH RESULTATEN

Målet med vår effektrapport är att berätta för dig om vilka resultat UNICEFs arbete faktiskt får för barn runt om i världen. Rapporten redogör för varför vi finns, hur vi arbetar inom olika områden, hur pengarna används, vilka mål vi har och hur målen följs upp. Men, framförallt visar den exempel på vilken effekt arbetet under 2015 har fått för barnen.

VÅRT ANSVAR

2015 beskrivs av UNICEFs högste chef Anthony Lake som ett förödande år för barnen. Miljontals barn drabbades av konflikter och katastrofer. Inte sedan andra världskriget har så många barn i världen

varit på flykt, och aldrig någonsin tidigare har UNICEF hanterat så många katastrofer samtidigt. Men, det var också ett år fyllt av framsteg för arbetet för barns rättigheter. Vi lyckades nå de mest utsatta barnen genom att arbeta hårt i både regeringskorridorer, slumområden, flyktingläger och avlägsna byar.

Det är vår skyldighet att visa våra givare, samarbetspartners och framför allt barnen att vårt arbete ger resultat, och det är ett ansvar vi axlar med stolthet. Det är helt och hållet tack vare dig som givare och samarbetspartner vi kan fortsätta det viktiga arbetet, ända till den dag då alla barn världen över får sina rättigheter tillgodosedda och UNICEF inte längre behövs.

Det är möjligt att skapa en bättre värld för barnen. Vi gör det tillsammans. Tack!

Véronique Lönnerblad
Generalsekreterare
UNICEF Sverige

**RESULTAT
FÖR
BARNEN
2015**

I det här avsnittet vill vi presentera några exempel på resultat som uppnåddes med din hjälp under 2015. Mer information om vilka mål och strategier UNICEF har för arbetet hittar du senare i rapporten (s. 30–33).

Med barnkonventionen och millenniemålen som utgångspunkt har UNICEF utformat sju fokusområden som vi arbetar inom för att hjälpa och förändra livet för barn över hela världen.

Våra fokusområden är:

1. Hälsa
2. Hiv och aids
3. Vatten, sanitet och hygien
4. Näring
5. Utbildning
6. Skydd mot våld och övergrepp
7. Motarbete utanförskap

Inom varje fokusområde ingår också UNICEFs arbete i humanitära kriser, som krig och naturkatastrofer. 2015 var vi på plats vid 310 katastrofområden i 102 länder.

På följande sidor hittar du många exempel på fantastiska resultat – som blivit möjliga tack vare dig.

HÄLSA

Varje dag dör alldeles för många barn av orsaker som kan förebyggas. UNICEF kämpar över hela världen för att ge barn allt de behöver för att överleva och växa sig starka.

Mellan 1990 och 2015 halverades antalet dödsfall bland barn upp till fem år, vilket är en mycket positiv utveckling. Trots det dör fortfarande 16 000 barn under fem år varje dag. De flesta dör av sjukdomar som kan förebyggas, till exempel genom regelbundna hälsokontroller och vaccinationer.

UNICEF arbetar för att alla barn ska få rent vatten, god hygien, näringsriktig mat, omsorg och hälsovård så att de får möjlighet att överleva och utvecklas. Arbetet är direkt knutet till förverkligandet av millenniemål 4 (sänkt barnadödlighet) och mål 6 (att bekämpa hiv, aids och andra sjukdomar) men bidrar också till mål 1 (fattigdom och svält).

Vi kämpar för att alla barn ska få en trygg uppväxt, fri från sjukdomar. Ofta är det inte komplicerade insatser som krävs för att barnen ska klara sina första år i livet. I många fall handlar det om att arbeta med beprövade metoder inom hälsa och näring. Att se till att utsatta grupper får hjälp, i form av till exempel vaccin och näringstillskott, är en prioritet i fattiga länder och regioner över hela världen.

EXEMPEL PÅ RESULTAT 2015:

- UNICEF såg till att 4,18 miljoner barn i Syrien vaccinerades mot sjukdomar som polio och fick tillgång till hälsovård.
- 350 miljoner doser poliovaccin distribuerades i Nigeria, som under hösten förklarades fritt från sjukdomen.

- UNICEF köpte sammanlagt in 2,8 miljarder doser vaccin till 95 länder. Tack vare det vaccinerades 45 procent av alla barn i världen under fem år.
- 23 miljoner barn mellan sex månader och 15 år vaccinerades mot mässlingen i katastrofdrabbade områden.

PÅVERKAN PÅ REGERINGAR, SYSTEM OCH LAGAR:

- Tillsammans med hälsoministeriet i Uganda fortsatte vi att arbeta med ett digitalt system som gör det enklare att samla in hälsodata om befolkningen i landet. Genom en SMS-tjänst som heter mTrac kunde 42 000 hälsoarbetare rapportera om bland annat sjukdomar och medicin så att rätt insatser kan sättas in på rätt plats runtom i landet.

[Läs mer om fokusområde 1](#)

STELKRAMP ELIMINERAT I INDIEN

Indien är det näst mest befolkade landet i världen. Här bor 327 miljoner kvinnor i barnafödande ålder och varje år föds 26 miljoner barn. Under 2015 kunde regeringen i landet konstatera att de med hjälp av organisationer som UNICEF hade lyckats eliminera stelkramp bland mödrar och nyfödda. Stelkramp slår hårdast mot de fattigaste och mest utsatta, särskilt kvinnor och nyfödda i utsatta områden med dåliga sanitära förhållanden och där tillgången på sjukvård är begränsad.

Tack vare att stelkramp har eliminerats kommer många barn och kvinnor överleva. Framsteget har uppnåtts bland annat tack vare ett kontantbidrag som delas ut till familjer som föder sina barn på en hälsoklinik och genom att personal som är med vid förlossningar har fått bättre utbildning. Gravida kvinnor har vaccinerats och särskild information har riktats mot samhällen för att ändra beteenden kring hur man hanterar navelsträngen på nyfödda (ett avgörande steg för att undvika stelkramp hos mammor och barn).

HIV OCH AIDS

Runtom i världen smittas varje timme 25 barn under 14 års ålder av hiv. Många av de här barnen har redan förlorat sina föräldrar i aids. UNICEF kämpar för att stoppa epidemin och hjälpa de barn som drabbas.

UNICEFs mål är att en hel generation ska bli fri från aids. För att lyckas måste ett helhetsperspektiv anammas. För UNICEFs del betyder de insatser för att förhindra att blivande mammor smittar sina barn under graviditeten, att ge stöd till barn som blivit föräldralösa och arbeta förebyggande med att informera ungdomar och unga vuxna om sjukdomen. Det utgör i sin tur en viktig del av att uppnå millenniemål 8 (att bekämpa hiv, aids och andra sjukdomar).

EXEMPEL PÅ RESULTAT 2015:

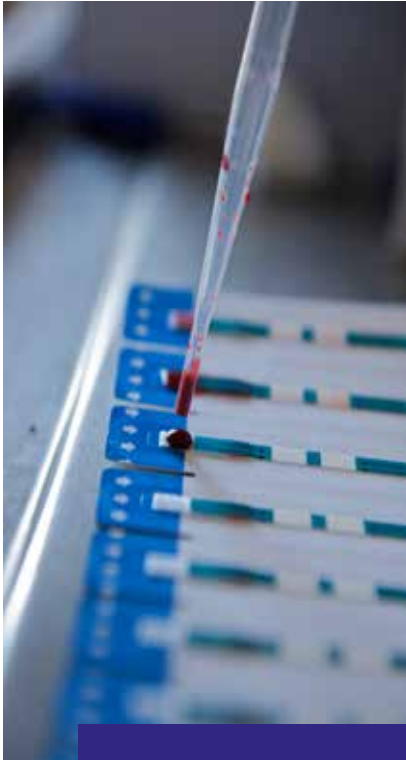
- UNICEF såg till att 59 procent av alla hiv-smittade gravida kvinnor i katastrofdrabbade områden fick behandling som förebygger att sjukdomen sprids vidare till bebisarna vid förlossningen.
- UNICEF var med och genomförde en hiv-kampanj i Zimbabwe, som ledde till att 84 809 personer testade sig för att ta reda på om de bar på viruset.
- Av de 36,9 miljoner människor som lever med hiv, vet 17,1 miljoner inte om att de bär på viruset. Därför är det oerhört viktigt att sprida information om sjukdomen, något som vi arbetat med på många platser i världen under 2015. Fokus har legat på de 22 länder som drabbats hårdast av sjukdomen, till exempel Angola, Botswana, Etiopien och Malawi.
- Trots att ebolautbrottet krävde stora insatser i Sierra Leone i och med att sjukdomen spreds så snabbt, kunde vi fortsätta att förse alla hiv-drabbade personer i landet med bromsmediciner.

PÅVERKAN PÅ REGERINGAR, SYSTEM OCH LAGAR:

Under de senaste åren har antalet ungdomar som drabbas av hiv ökat i länderna söder om Sahara i Afrika. För att förändra det har vi varit med och lanserat initiativet All In, tillsammans med Kenyas regering och andra samarbetspartners. All in är en plattform med syftet att fler ungdomar ska känna till sjukdomen och hur de kan skydda sig från att smittas. Tanken med All In-initiativet, som finns i flera länder, är att ungdomarna själva ska bli ambassadörer för en positiv förändring, hjälpa till att samla in data och hitta på nya sätt att nå ut med budskapet – så att ämnet når den politiska agendan.

[Läs mer om fokusområde 2](#)

FRAMSTEG I MALAWI FÖRHINDRAR ATT BEBISAR SMITTAS AV HIV

Att upptäcka hiv tidigt är avgörande för att kunna behandla den drabbade på ett effektivt sätt. Men trots det är det fortfarande mindre än hälften av alla bebisar som hiv-testas under sina två första månader i livet. Vi arbetar för att alla barn, i alla riskområden, ska testas så tidigt som möjligt.

För att förhindra att hiv-positiva kvinnor smittar sina ofödda barn har vi arbetat med en rad olika åtgärder genom åren. Under 2015 gjorde vi till exempel stora framsteg i Malawi där vi såg till att kvinnor fick behandling under graviditeten för att minska risken att bebisarna smittas, hiv-testade spädbarn, informerade män om vikten av förebyggande åtgärder och involverade hiv-positiva mammor som mentorer. Satsningen ledde till att 85 procent av alla gravida hiv-positiva kvinnor i landet genomgick behandling. Kvinnorna fick bromsmediciner för att inte överföra viruset till sina barn vid förlossning och amning.

VATTEN, SANITET OCH HYGIEN

Rent vatten är en mänsklig rättighet och att ha tillgång till rent vatten borde vara en självklarhet. Men tyvärr är det inte så för alla. UNICEF arbetar för att förändra situationen.

Varje dag dör 800 barn under fem år på grund av smutsigt vatten, brist på toaletter och dålig kunskap om hygien. Smutsigt vatten är ett av de största hoten mot barns hälsa, eftersom vattenburna sjukdomar som kolera och diarré sprids där tillgången på rent vatten är begränsad. Därför är arbetet med vatten, sanitet och hygien ett viktigt och prioriterat arbete som vi gör i urför 100 länder.

Att ge barn tillgång till rent vatten är en av våra viktigaste prioriteringar. Vi anlitas som vattenexperter över hela världen. Vi ger stöd till utbyggnad av vatten- och avloppssystem, borrar brunnar, installerar pumpar, bygger toaletter och utvecklar nya billiga metoder för att lösa vattenproblem. Vi arbetar också för förbättrad hygien och handtvätt genom att motivera, informera och utbilda människor i såväl regeringskorridorer som ute på landsbygden.

EXEMPEL PÅ RESULTAT 2015:

- Tillsammans med våra partners nådde vi över 70 miljoner människor med rent vatten, sanitet och hygienprodukter under 2015. Av dem befann sig mer än 45 miljoner i katastrofdrabbade områden.
- För att få fler flickor att gå till och fortsätta i skolan var vi med och satte upp separata flick- och pojkttoaletter, delade ut hygien- och sanitetsprodukter och utbildade om vikten av hygien i 127 skolor i Kenya.
- Vi var med och såg till att 26 000 skolor runtom i världen fick bättre vatten- och sanitetsmöjligheter.

Det är mer än dubbelt så många som under 2014

PÅVERKAN PÅ REGERINGAR, SYSTEM OCH LAGAR:

Runt om i världen är det vanligt förekommande att flickor tvingas sluta skolan när de kommer in i puberteten och får sin första mens. Det beror på att många skolor saknar tillgång till rent vatten och inte har möjlighet att bygga separata toaletter. Det här är en mycket allvarlig situation, då skolan är en väg ut ur fattigdom och utsatthet. Därför arbetar vi med att sprida information om vikten av vatten, hygien och sanitet. För att se till att fler flickor kan fortsätta gå i skolan började vi under 2015 samarbeta med United Nations Girls' Education Initiative som finns i många länder och fokuserar på att skolan ska bli mer jämlik och att alla barn ska slutföra grundskolan.

[Läs mer om fokusområde 3](#)

SMS-TEKNIK GER BÄTTRE LEVERANS AV RENT VATTEN I PAKISTAN

Pakistan drabbades hårt av torka under 2015 och behovet av rent vatten var stort. Vi levererade vatten- och hygienpaket till barn och deras familjer i de drabbade områdena. Paketerna innehöll tvål, bindor, hopfällbara vattendunkar och hinkar.

För att våra insatser skulle vara så effektiva som möjligt användes kommunikationsplattformen RapidPro-en SMS-baserad funktion som gör återkoppling möjlig i realtid. Invånarna kunde själva direkt meddela om det var något de ville återkoppla på, till exempel om paketerna som levererades innehöll det de mest behövde för att kunna hålla god hygien och få tillgång till rent vatten.

NÄRING

Det går inte alltid att se på barn om de är undernärda – tre fjärdedelar av de barn som riskerar att dö av undernäring visar inga yttre tecken på svält. Det livshotande tillståndet drabbar istället insidan av kroppen, framförallt hjärnan. UNICEF arbetar för att hälsorutiner ska förbättras så att alla barn mäts och vägs, och att barn som lider av undernäring får behandling.

Näringsbrist gör att barn inte växer som de ska, att de lättare blir sjuka och att deras mentala utveckling försämras. Immunförsvaret påverkas, vilket minskar motståndskraften mot de flesta sjukdomar, som diarré, luftvägsinfektioner, mässling och malaria. Nästan en fjärdedel av alla barn under fem år är undernärda. 159 miljoner barn är korta i växten på grund av näringsfattig diet och kroniska sjukdomar. Undernäring är ett av de största hoten mot barns liv och står bakom hälften av alla dödsfall bland barn under fem år, vilket innebär cirka tre miljoner barn varje år.

UNICEF samarbetar med regeringar och lokala organisationer för att ta ett helhetsgrepp på problemet med undernäring. Vi arbetar med att hitta långsiktiga lösningar och för att katastrofinsatser ska bli ännu mer effektiva. Familjer och samhällen spelar en avgörande roll i kampen mot barns undernäring. Därför trycker vi på för att regeringar ska stödja lokala initiativ som fokuserar på barns överlevnad och utveckling. I områden som har stora problem med torka och matbrist startar vi medicinska näringscenter där undernärda barn får behandling och näringstillskott. Vi levererar mineraler och vitaminer, som jod, järn och folsyra. Nya typer av näringsslösningar har inneburit viktiga framsteg i kampen mot undernäring.

EXEMPEL PÅ RESULTAT 2015:

- Tillsammans med partners behandlade vi 2,9 miljoner barn mot akut undernäring och räddade barns liv.
- I Jordanien fanns vi på plats i ett flertal flyktingläger för att hjälpa föräldrar att ge sina barn näring. Vi såg också till att mammorna fick trygga amningsplatser där de i lugn och ro kunde ge sina nyfödda bebisar mat.
- Under 2015 köpte UNICEF in över 537 miljoner A-vitaminkapslar. Undernäring i kombination med brist på vitamin A kan det leda till nedsatt immunförsvar och i värsta fall till blindhet. Barn med brist på vitaminet har dålig motståndskraft mot till exempel diarré, mässling och luftvägsinfektioner. Det har visat sig att man genom att dela ut A-vitaminkapslar kan minska antalet barn som dör i dessa sjukdomar med 25 procent.

PÅVERKAN PÅ REGERINGAR, SYSTEM OCH LAGAR:

- Under 2015 arbetade vi i 91 olika länder med att utforma riktlinjer för att förebygga anemi, blodbrist, hos flickor och kvinnor. Ett av länderna var Indien, där vi samarbetade med regeringen för att fler tonårsflickor skulle få extra tillskott av järn och folsyra. Under året kunde vi konstatera att vi hade nått ut med näringstillskott till 2,5 miljoner flickor i landet.
- Amning är en mycket effektiv metod att rädda små barns liv. Om alla barn uteslutande ammas under sina första sex månader i livet skulle barnadödligheten minskas kraftigt. Därför har vi, bland annat i Kenya, Thailand och Vietnam, engagerat både civilsamhället, privata sektorn och andra partners för att förbättra riktlinjer kring amning på arbetsplatser så att mammor får bättre möjligheter att kunna amma under barnens första halvår i livet.

[Läs mer om fokusområde 4](#)

NÄRINGSBEHANDLING RÄDDADE TUSENTALS BARN I MAURETANIEN

Mauretanien är ett av världens fattigaste länder och många barn i landet lider av akut undernäring. Under 2015 var situationen för många av barnen livshotande.

Tillsammans med landets hälsomyndighet arbetade vi fram en omfattande plan för att komma till rätta med den svåra situationen. Tack vare det arbetet behandlades 18 000 barn mot akut undernäring. Dessutom utbildades barnens familjer om vikten av näringsriktig mat och många barn fick näringstillskott och psykosocialt stöd för att kunna fortsätta utvecklas.

UTBILDNING

Utbildning är den bästa vägen ut ur fattigdom och utsatthet. Därför arbetar UNICEF för att alla barn världen över ska få gå i skolan och utveckla sina möjligheter till ett liv med god hälsa, inkomst och möjlighet att påverka.

Att gå i grundskolan är en mänsklig rättighet. Det säger barnkonventionen. Men för minst 59 miljoner barn runt om i världen uppfylls inte den rättigheten. Drygt hälften av dem är flickor. Orsakerna är flera – många familjer som lever i fattigdom har inte råd att betala skolavgifter, skoluniform och skolmaterial, och många har lång väg till närmaste skola. Det är också vanligt att barn med funktionsnedsättningar eller barn från ursprungsbefolkningar diskrimineras och inte har möjlighet att gå i skolan. Av de barn som går i skolan beräknas 150 miljoner hoppa av innan de avslutat grundskolan – majoriteten av dem är flickor. Omkring 150 miljoner barn mellan fem och 14 år tvingas arbeta istället för att gå i skolan.

UNICEF arbetar för att alla barn ska få tillgång till förskola och en bra grundskola, lärare som är välutbildade och för att skolan ska följa en läroplan som är anpassad efter barnen. Vårt arbete inom utbildning är ett direkt bidrag till genomförandet av millenniemål 2 (tillgång till skola för alla) och mål 3 (jämsällldhet mellan könen). Mål 7 (förbättrad miljö, som tillgång till rent vatten, sanitet och hygien) har också stor betydelse för barns möjligheter till skolgång. Arbetet för att se till att alla barn får en utbildning av bra kvalitet pågår över hela världen.

EXEMPEL PÅ RESULTAT 2015:

- Tillsammans med partners såg UNICEF till att 14,9 miljoner barn fick skolmaterial och 348 000 skolor fick tillgång till utbildningsmaterial.
- UNICEF var med och byggde 59 barnvänliga

skolor och försåg ytterligare 62 skolor med skolmaterial och lärarutbildningar i Timor Leste.

- Under 2015 gav vi 7,5 miljoner barn i katastrofsituationer runtom i världen stöd att kunna fortsätta sin utbildning.

PÅVERKAN PÅ REGERINGAR, SYSTEM OCH LAGAR:

- För att kunna stödja de mest utsatta barnens skolgång arbetar vi med ett evidensbaserat angreppssätt – med information och data förstå de hinder de mest utsatta barnen möter. Grundat på sådan information tog vi under 2015 fram 14 nationella riktlinjer för hur utbildningen kan förbättras för barn med funktionsnedsättningar och barn från olika minoritetsgrupper.
- I Nigeria anordnade vi så kallade back-to school-kampanjer tillsammans med partners, vilket resulterade i att 17 000 elever återvände till skolan.
- Under 2015 var vi med och utvecklade riktlinjer för lärande i förskolan i Afghanistan och en policy för barns tidiga lärande i Sri Lanka.

[Läs mer om fokusområde 5](#)

SKOLAN VIKTIGT FÖR KATASTROFDRABBAADE BARNEN I NEPAL

2015 drabbades Nepal av två jordbävningar som fick förödande konsekvenser för barnen. Sjukhus, vattentillgångar och skolor förstördes, och många av barnen och deras familjer traumatiserades. Vi ställde snabbt om vårt ordinarie arbete i landet till katastrofarbete för att förse barnen med livräddande förnödenheter som rent vatten och skydd. Vi arbetade också hårt för att barnen skulle kunna återgå till skolan så snabbt som möjligt – utbildning spelar en mycket viktig roll i katastrofer. Skolan ger barnen en känsla av rutin och normalitet, och en möjlighet att få bearbeta det de varit med om.

Jordbävningarna förstörde 5 000 skolor och skadade tusentals i landet. Vi såg snabbt till att sätta upp barnvänliga trygga platser och tillfälliga skolor i de 14 distrikt som drabbats av katastrofen. Sammanlagt gav vi stöd till 1 793 tillfälliga skolor i de värst drabbade områdena. De skolor som inte hade raserats undersökte vi för att se till att de var tillräckligt säkra för barnen att vistas i. Vi försåg 881 000 barn med skolmaterial och utbildade 8 125 lärare i att ge psykosocialt stöd och livräddande information till barn.

SKYDD MOT VÅLD OCH ÖVERGREPP

Världen över lever miljontals barn under mycket svåra och utsatta förhållanden. UNICEF kämpar för att ge dem det skydd de behöver.

Alla barn har rätt till en barndom, men alldeles för många blir bestulna på den. De som är fattigast och mest utsatta löper störst risk och miljontals barn har ett särskilt behov av skydd – till exempel barn som arbetar, barn med funktionsnedsättningar och barn som utsätts för människohandel.

Utmaningarna för att skydda barn mot våld och övergrepp är både stora och komplexa. Ett barn som tvingas lämna skola och familj för att arbeta kan lätt bli utnyttjat. Och barn som utnyttjas riskerar att bli offer för till exempel droger och människohandel.

UNICEFs arbete går ut på att stärka samhällets skyddsnet. Det innebär allt från att införa nya lagar och regelverk till att försöka ändra attityder och gamla traditioner. Vi ger barnen akut hjälp, rehabilitering och utbildning. Men framför allt arbetar vi förebyggande genom att påverka lagstiftning, utbilda polisen, sprida information och se till att barnen går i skolan.

Fokusområde 6 är inte direkt knutet till något särskilt millenniemål, men behovet av att skydda de utsatta är en del av millenniemötets slutdeklaration.

EXEMPEL PÅ RESULTAT 2015:

- UNICEF hjälpte 1 755 barnsoldater att återförenas med sina familjer efter att de hade släppts från beväpnade grupper i Sydsudan.
- UNICEF såg till att över 9,7 miljoner barn i 54

länder blev registrerade vid födseln. Ett barn som inte registreras efter förlossningen får inget födelsebevis, vilket strider mot barnkonventionen och kan hota barnets framtid.

- Vi såg till att 85 000 kvinnor och barn i Sydsudan som utsatts för sexuella övergrepp fick vård och psykosocialt stöd.
- Som en del av vårt arbete för att stoppa barnäktenskap stödde vi en radiosändning i Mocambique – ett utbildande underhållningsprogram med 1,2 miljoner lyssnare som tog upp flickors rättigheter. I Niger sändes ett liknande initiativ som genom samarbete med 10 radiostationer nådde 85 procent av befolkningen.
- UNICEF utbildade 2,8 miljoner flickor och pojkar i 15 olika länder om riskerna med minor.

PÅVERKAN PÅ REGERINGAR, SYSTEM OCH LAGAR:

- Undersökningar visar att sidor som innehåller material med sexuellt utnyttjande av barn på internet ökar. Därför satsar UNICEF stort på att göra skyddandet av barn på internet till en global prioritet. En del i satsningen är ett globalt program som till exempel har lett till att vi utbildar en ny polisenhet i Jordanien med fokus på brott mot barn på internet. En annan del i satsningen var vårt deltagande i toppmötet #WeProtect Children Online i november 2015. Målet med mötet var att få fler länder att införa riktlinjer kring sexuell exploatering på internet. Där samlades ledare från den offentliga och privata sektorn, internationella organisationer, FN-organ och globala teknikföretag och åtog sig att införa åtgärder för att skydda miljontals barn mot sexuellt utnyttjande på nätet. Regeringar kom överens om gemensamma nationella åtgärder som inkluderar rättsväsendet, sociala myndigheter och utbildningssektorn.

[Läs mer om fokusområde 6](#)

INSATSER MOT SEXUELL EXPLOATERING I BURMA

Sexuell exploatering av barn är ett fruktansvärt brott mot barns rättigheter. Ändå är det en verklighet många barn befinner sig i. En form av sexuell exploatering är sexturism där barn köps som varor av resenärer på besök i ett land.

UNICEF arbetar varje dag för att förhindra sexuell exploatering av barn genom att engagera regeringar, rättsväsen, sociala myndigheter, skolor, vårdinrättningar och privata sektorn. Under 2015 samarbetade vi med turistindustrin i Burma för att förhindra sexuell exploatering främst kopplat till barn på barnhem. Vi distribuerade över 50 000 informationsmaterial till hotell, researrangörer och turistbyråer. För att sprida informationen ytterligare trycktes budskapet i flygplanstidningar hos två stora inrikesflygbolag. Vi nådde också över 250 rese- och turistbolag med aktiviteter för att öka medvetenheten om problemet.

MOTARBETA UTANFÖRSKAP

De barn som riskerar att hamna i ett socialt utanförskap är i första hand barn som lever i ekonomisk utsatthet i kombination med andra sociala problem och skolsvårigheter. UNICEF arbetar ständigt med att motverka strukturer och attityder som diskriminerar och som orsakar utanförskap.

Barn och unga som inte får sina rättigheter tillgodosedda ges inte möjlighet att delta i samhället fullt ut. De får sämre förutsättningar att nå sin fulla potential. Barnen uppger själva hur ett ekonomiskt och socialt utanförskap ger konsekvenser inom en rad olika livsområden: dålig kosthållning, svårigheter att klara av skolarbetet, negativa effekter på hälsan, dålig självbild och självkänsla, depressioner, ilska, destruktiva livsval och låga förhoppningar om framtiden.

UNICEF arbetar med att visa hur ojämlika många samhällen är och hur detta drabbar diskriminerade och marginaliserade grupper. Vi arbetar också med att motverka strukturer och attityder som diskriminerar, till exempel att unga flickor tvingas gifta sig och avbryta sin utbildning.

EXEMPEL PÅ RESULTAT 2015:

- UNICEF har varit med och utformat, implementerat och skalat upp program som ger utsatta familjer kontantbidrag i över 70 länder. Bidraget gör att familjerna får möjlighet att låta sina barn gå i skolan, få tillgång till sjukvård och ett stöd att bygga upp sina liv.
- Vi arbetar ständigt för att stärka barns rättigheter. En del av arbetet handlar om att barn har rätt att komma till tals och få sina åsikter beaktade i beslut som rör dem. Ett exempel är U-report, ett SMS-verktyg som möjliggör för barn att dela

information och få fram sina åsikter till beslutsfattare, och på så sätt vara med och påverka samhället. Under 2015 hade tjänsten över en miljon aktiva användare.

- Över en fjärdedel av alla flickor i världen gifts bort innan de har fyllt 18 år. UNICEF arbetar för att förändra normer och attityder på olika sätt runt om i världen.
- Under 2015 stöttade vi organisationer och initiativ, som Girls Summit on Ending Child Marriage, i flera olika länder i Afrika som arbetar för att förhindra barnnäkenskap. Vi samarbetade också med regeringar för att ändra lagstiftningar.
- I Burundi var UNICEF med och stöttade ett program som stärker det sociala skyddsnetet i landet. Inom programmet fick 40 000 familjer, med barn under 12 år, som lever i fattigdom regelbundna kontantbidrag.

[Läs mer om fokusområde 7](#)

KONTANTBIDRAG FÖRBÄTTRAR FÖR BARN I SYRIEN

2015 gick kriget i Syrien in på sitt femte år och 8,4 miljoner barn – mer än 80 procent av alla syriska barn – är på något sätt drabbade av konflikten, antingen inom landet eller på flykt därifrån. Nära sju miljoner barn lever i fattigdom.

UNICEF arbetar varje dag för att nå alla de drabbade barnen. I februari 2015 införde vi till exempel ett kontantbidrag för att hjälpa de mest utsatta syriska familjerna på flykt. Vi nådde ut med bidraget, som delades upp månadsvis, till 55 000 flickor och pojkar från 15 000 av de mest utsatta familjerna. I uppföljningen av insatsen framgick det att kontantbidraget gynnade barnen i familjerna. Till exempel använde 88 procent av familjerna bidraget till att förse sina barn med näringsrik mat, skolmaterial och medicin. 91 procent av familjerna uppgav att bidraget har lett till att hela familjen har fått bättre hälsa.

FRAMSTEG I SVERIGE 2015

I Sverige arbetar UNICEF för att samla in pengar till arbetet för utsatta barn världen över. Vi arbetar också för att påverka beslutsfattare i Sverige, bilda opinion för att skapa förändring i lagstiftningen och väcka debatt i barnrättsfrågor, informera och utbilda om barns situation, barnkonventionen och om UNICEFs arbete för barn.

Vårt arbete för att stärka barns rättigheter har 2015 gett konkreta resultat inom följande områden:

- I fokus för program- och påverkansarbetet för UNICEF Sverige stod situationen för barn på flykt och att stärka deras rättigheter. Vi har utgått från barnkonventionen och påmint politiker och myndigheter om att den också gäller i kris. Det har bland annat resulterat i att den grundläggande principen om barnets bästa fortsatt ska tas hänsyn till vid beslut som rör asyl och migration. Ett annat resultat är att regeringen har tillsatt en utredning som ska se över vilka lagliga vägar som finns och bör finnas för asylsökande att ta sig till EU undan krig och förföljelse.
- I lagstiftningsarbetet med att göra barnkonventionen till svensk lag har UNICEF Sverige funnits med och gett råd och förslag på vad det kommer att ställs för krav på förberedelser i praktiken inom rättsväsendet.
- Barnministern har initierat ett arbete för att stärka barnrättsperspektivet i socialtjänstens insatser genom att bland annat göra barn som berörs delaktiga och ha inflytande över sina liv.
- UNICEF Sveriges och Länsstyrelsens skrift om människohandel med barn har använts som stöd inom rättsväsendet och av andra myndigheter för att upptäcka barn som är utsatta och kunna ge stöd och hjälp.
- Regeringen har involverat bland annat UNICEF Sverige i arbetet med att stärka barnrättsperspektivet i biståndet.

KATASTROFINSATSER

UNICEF arbetar varje år i många katastrofområden runt om i världen. 2015 arbetade vi med katastrofinsatser i 310 katastrofer i över 100 länder. Eftersom vi arbetar i nästan alla världens länder är vi oftast redan på plats när en katastrof inträffar och kan börja hjälpa barnen direkt.

I konflikt- och katastrofområden är barnen de som drabbas värst och måste snabbt få sjukvård, tak över huvudet, mat, rent dricksvatten, toaletter, vaccin, skydd mot övergrepp och möjlighet att fortsätta sin skolgång.

Vi agerar snabbt för att rädda barns liv och ser till att barnen får det de behöver. Och vi stannar alltid kvar så länge barnen behöver oss. Aldrig tidigare har UNICEF hanterat så många katastrofer samtidigt. Under året fanns vi på plats i bland annat Syrien, Ukraina, Jemen, Sudan och Irak.

EXEMPEL PÅ KATASTROFINSATSER 2015:

- UNICEF såg till att 25,5 miljoner människor fick tillgång till rent dricksvatten.
- 2 miljoner barn under fem år behandlades mot akut undernäring.
- Tillsammans med partners vaccinerade vi 23 miljoner barn världen över mot mässling.
- Vi såg till att 7,5 miljoner barn i konflikt- och katastrofdrabbade länder fick utbildning.
- 3,1 miljoner barn som drabbats av katastrofer fick psykosocialt stöd.
- Vi utbildade 233 barnmorskor runt om i Sudan. Tack vare dem kunde vi hjälpa 400 000 gravida kvinnor i landet.

- I april och maj 2015 drabbades Nepal av två jordbävningar. UNICEF arbetade hårt för att ge barnen och deras familjer stöd och hjälp. Utöver direkt livräddande insatser var en del av arbetet att nå så många barn som möjligt med psykosocialt stöd för att de skulle få bearbeta de traumatiska upplevelserna. Därför var UNICEF med och tog fram ett radioprogram som gav människor möjlighet att ställa frågor och dela med sig av sina upplevelser, rädslor och trauman från jordbävningarna. Programmet sändes på radio-kanalen Radio Nepal, som har landets högsta lyssnarsiffror och nådde ut till 70 procent av landets befolkning.

PÅVERKAN PÅ REGERINGAR, SYSTEM OCH LAGAR:

- För att stoppa spridningen av ebola satsade UNICEF på utbildning under 2015. I de tre värst drabbade länderna Guinea, Liberia och Sierra Leone fick 3,6 miljoner hushåll utbildning i hur de skulle skydda sig mot sjukdomen. Vi var också med och gjorde riskanalyser och stärkte ländernas hälsosystem för att skydda befolkningen från framtida utbrott.

[Läs mer om UNICEFs katastrofinsatser](#)

STÖD OCH SKYDD TILL FAMILJER PÅ FLYKT

2015 befann sig många barn på flykt i Europa, undan kriser och konflikter. Under de långa flyktvägarna riskerade de att utsättas för våld, utnyttjande och övergrepp. Kalla nätter utomhus gjorde dem även mer mottagliga för sjukdomar, som lunginflammation.

För att skydda det ökande antalet barn på flykt i Europa etablerade UNICEF tillsammans med partners ett nätverk av barnvänliga trygga platser längs de mest tätbefolkade flyktvägarna. Där fick barnen och deras familjer en möjlighet att vila, få stöd och skydd. Genom arbetet nådde vi 81 000 barn i Kroatien, Makedonien, Serbien och Slovenien. Vi såg till att det fanns trygga platser för ammande mammor, dit de kunde vända sig för att få stöd och rådgivning. Det gjorde att vi nådde ut med hjälp till omkring 18 000 spädbarn.

Vi delade också ut förnödenheter som hygienartiklar, varma kläder och filtar längs flyktvägarna. 2 251 barn på flykt ensamma återförenades med sina familjer eller fick stöd och vård.

ÖRONMÄRKTA INSAMLINGAR 2015

UNICEF Sverige har som mål att samla in så stor mängd allmänna pengar som möjligt, det vill säga pengar som kan användas för att hjälpa barn inom de områden där det behövs som mest (läs mer på s. 25). Ibland finns dock möjlighet för givare att öronmärka gåvan till ett specifikt område eller land.

Under 2015 gick många öronmärkta gåvor bland annat till barn på flykt. Ett annat exempel är UNICEFs projekt för ren vatten, sanitet och hygien i skolor i Tanzania.

VATTEN, SANITET OCH HYGIEN I TANZANIA

Operation Dagsverke är en insamlings- och informationskampanj där svenska elever hjälper till att ge barn någon annanstans i världen en plats i ett klassrum. Under insamlingen utför eleverna ett dagsverke där de intjänade pengarna går till skol- och utbildningsprojekt i andra länder, genom UNICEF Sverige. 2015 års Operation Dagsverke gick till UNICEFs utbildningsprojekt i Tanzania. Projektet syftar till att förbättra tillgången till vatten och toaletter på landets skolor

EXEMPEL PÅ INSATSER SOM HITILLS GJORTS MED PENGARNA FRÅN OPERATION DAGSVERKE 2015:

- 15 skolor har fått nya och renoverade toaletter, och separata toaletter för flickor och pojkar. Några toaletter är anpassade för elever med funktionsnedsättningar och några för att tonårsflickor ska kunna sköta sin hygien under mensperioder lättare. Skolorna har också försetts med rinnande vatten, kranar och handfat för att tvätta händerna. Insatserna når 6 833 barn och 130 lärare i skolorna.
- På de 15 skolorna har så kallade WASH-klubbar

startats, där 142 elever är medlemmar. I klubbarna som eleverna driver själva ökar de sin egen kunskap om vatten och hygien. Via aktiviteter sprider de kunskapen till andra elever, sina familjer och till människor i sin närmiljö.

- 30 lärare har utbildats i vikten av god sanitet och hygien och hur de kan införa det i sina skolor och i undervisningen. Bland annat sprids information på skolorna på affischer och målningar på väggar med budskap.
- UNICEF har hjälpt ansvariga myndigheter att sätta upp riktlinjer för vatten och toaletter i landets skolor. Riktlinjerna gör att fler barn i landet får tillgång till rent vatten och ordentliga toaletter.

Pengarna från Operation Dagsverke har bidragit till att skapa en säkrare skolmiljö. Rent vatten och bättre toaletter bidrar till att både lärare och elever är friskare, vilket gör att de kan koncentrera sig bättre och har mindre sjukfrånvaro. Fler barn kommer därför att kunna slutföra sin skolgång på ett bra sätt.

KATASTROFINSATSER FÖR BARN PÅ FLYKT

Under 2015 gick det fruktansvärda kriget i Syrien in på sitt femte år. Över 13 miljoner människor, varav sex miljoner barn, inne i Syrien behövde humanitärt stöd. Fyra miljoner människor, varav hälften barn, har flytt från landet.

UNICEF Sverige bidrog under 2015 med 34 miljoner kronor för att stödja människor drabbade av konflikten, både inne i Syrien och i grannländerna. Utöver det bidrog vi med 4,2 miljoner kronor till insatser för de människor som flytt till Europa.

PENGARNA BIDROG TILL FÖLJANDE:

I SYRIEN

- 11 miljoner människor fick tillgång till rent vatten och toaletter genom att UNICEF reparerade vattenreningsverk och avlopp, körde ut vatten med tankbilar, borrade nya brunnar och på olika sätt renade vatten.
- 1,3 miljoner barn och kvinnor fick tillgång till grundläggande sjukvård.
- En halv miljon barn nåddes av insatser för psykosocialt stöd.
- 780 000 barn fick varma kläder och filter inför vintern.
- 327 skolor återställdes och en miljon barn fick skolmaterial.

I REGIONEN KRING SYRIEN (JORDANIEN, LIBANON, TURKIET OCH EGYPTEN)

- Över 16 miljoner barn vaccinerades mot de vanligaste barnsjukdomarna.
- 630 000 barn fick plats i en vanlig skola och 71 000 barn fick tillgång till informell utbildning.
- Vi levererade hygienartiklar och information om vikten av god hygien till en miljon människor.
- 56 utsatta familjer fick ett regelbundet kontantbidrag för att kunna köpa mat, hushållsartiklar och skolmaterial.

I EUROPA

- En miljon människor på flykt, varav 254 000 barn, kom till Europa under 2015. Drygt hälften av dem kom från Syrien. UNICEF satte in stöd- insatser i bland annat Makedonien, Serbien, Slovenien och Kroatien.
- Under 2015 fick 64 000 barn tillgång till trygga, barnvänliga platser och 26 000 små barn fick stöd inom näring och hygien. 50 000 barn fick varma kläder och andra förnödenheter inför vintern.
- UNICEF gav stöd till de europeiska ländernas myndigheter i hur systemet för mottagande och transit kunde förbättras.

**SÅ
ANVÄNDS
DINA
PENGAR**

UNICEF är ett oberoende FN-organ. Det ger oss styrkan att aktivt leda utvecklingen för barn i världen, men vi får inga pengar från FN. Vi är alltså helt beroende av frivilliga bidrag från regeringar, företag, organisationer och enskilda givare för att kunna fortsätta vårt arbete för barnen. I det här avsnittet berättar vi om hur pengarna används och fördelas.

SVENSK INSAMLINGSKONTROLL GRANSKAR VÅR VERKSAMHET

UNICEF Sverige har ett 90-konto, vilket innebär att organisationen står under granskning av Svensk Insamlingskontroll. För att få ha ett 90-konto måste minst 75 procent av de totala intäkterna gå till verksamheten och organisationen är ålagd att göra en årsredovisning som granskas av en auktoriserad revisor.

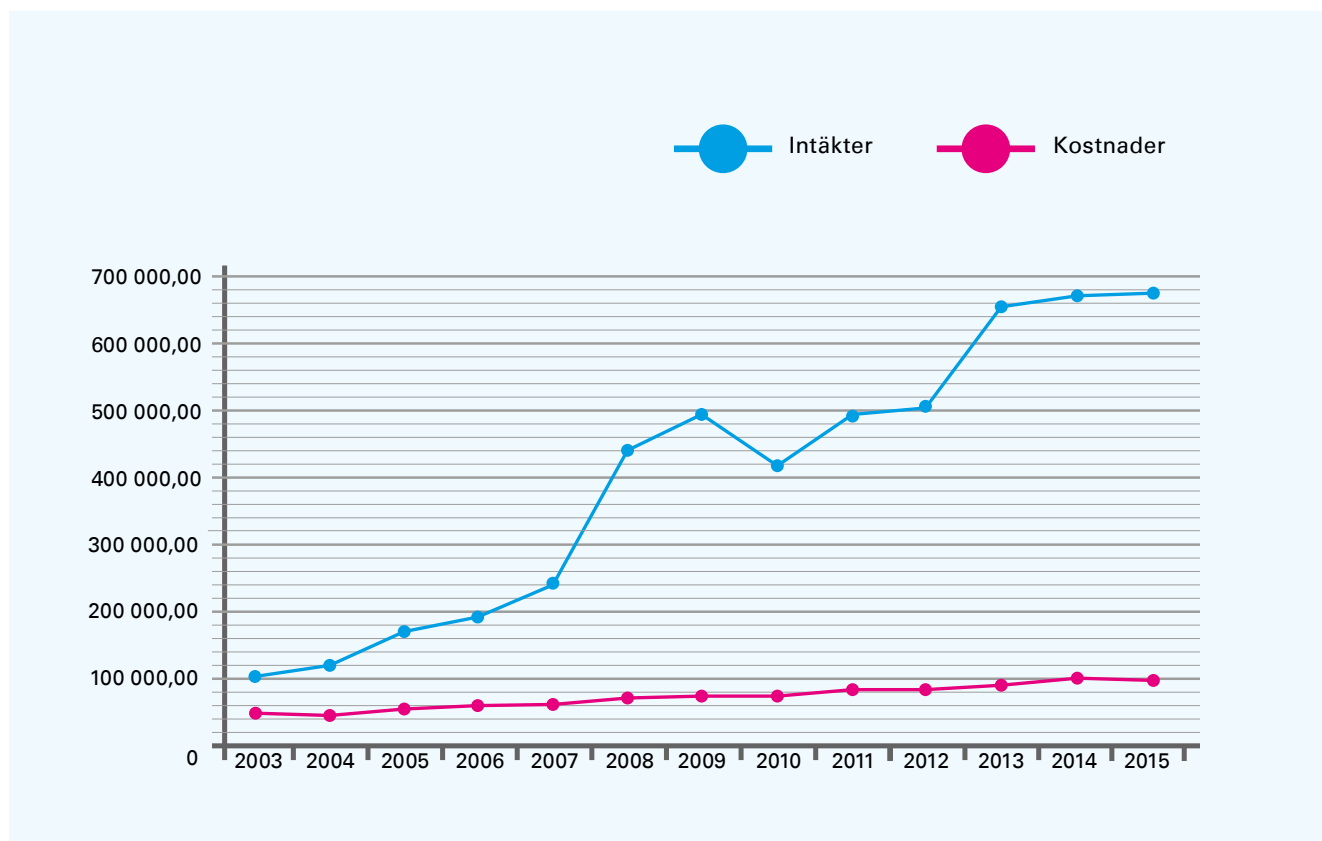
HUR STOR DEL AV PENGARNA GÅR TILL ADMINISTRATION OCH TILL ATT BEDRIVA INSAMLING?

Under 2015 gick 1 procent (6,8 mkr) av våra intäkter till administration. I dessa kostnader ingår till exempel kostnader för lokaler, IT-kostnader och revisionskostnader. 10 procent (68 mkr) av våra kostnader gick till att bedriva insamling, vilket innebär att vi investerar pengar för att öka våra intäkter – för att möta de stora behoven i världen och se till att ännu fler barn får det stöd de behöver. Som ett resultat av detta ökade insamlingen från privatpersoner under 2015 med 16 procent (63 mkr, varav 43 mkr från katastrofinsamling) jämfört med 2014. Utöver IKEAs bidrag på 116 miljoner ökade företagsinsamlingen med 11 procent (8 mkr).

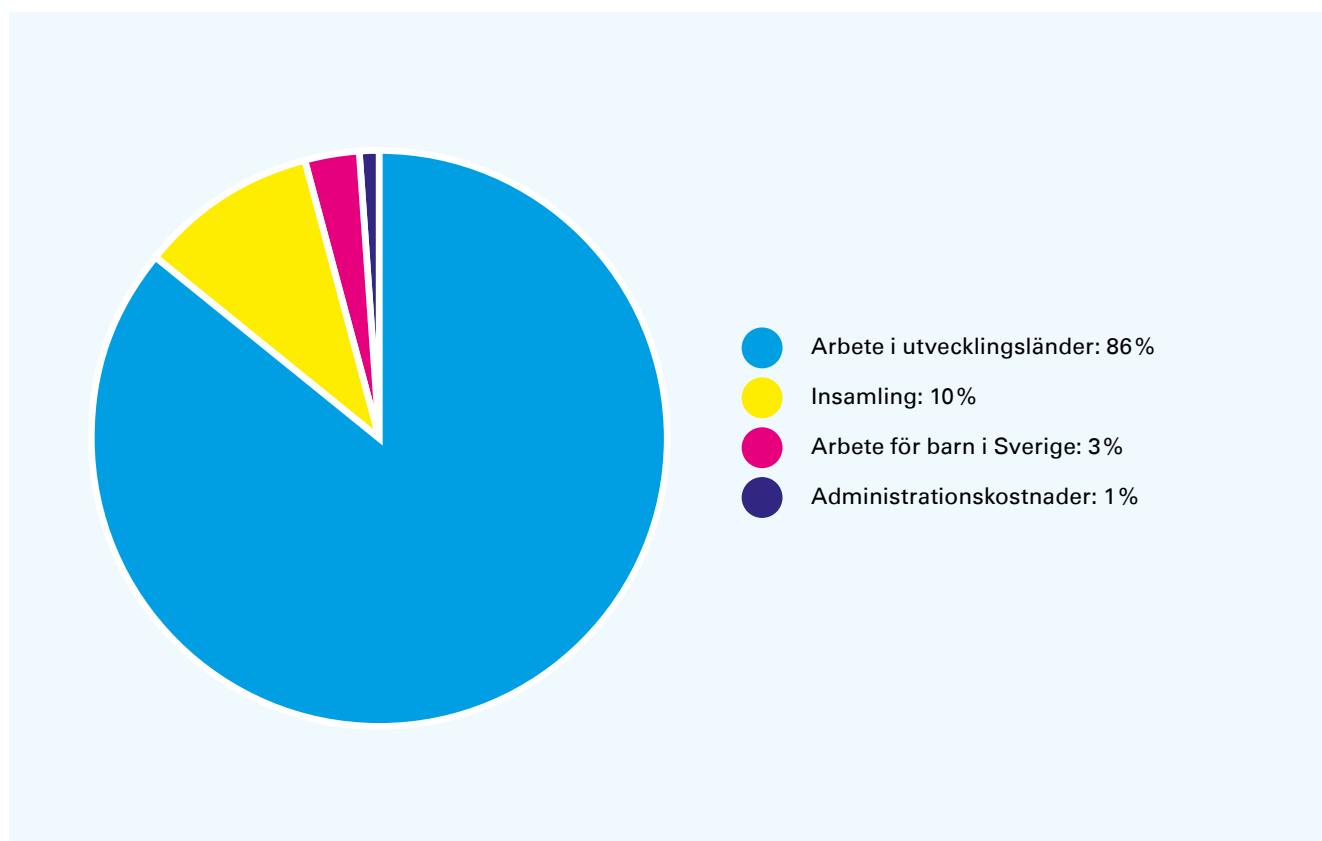
Kostnader är nödvändiga för att få fler givare, hjälpa ännu fler barn och följa upp arbetet och kontrollera att pengarna används på rätt sätt. Vi arbetar ständigt för att effektivisera vår insamling och minska våra kostnader, allt för att använda våra resurser så effektivt som möjligt.

För mer information, se vår årsredovisning på unicef.se

UNICEF SVERIGES INTÄKTER OCH KOSTNADER – UTVECKLING 2003-2015 (TKR)

SÅ ANVÄNDES DIN GÅVA 2015

HUR FÖRDELAS PENGARNA SOM SKÄNKTS TILL UNICEF?

När man skänker till UNICEF kan man antingen välja att ge en allmän gåva – det vill säga pengar som UNICEF kan använda där det behövs som mest – eller välja att öronmärka gåvan till ett särskilt område, som katastrofinsatser för barn på flykt eller till barns utbildning i Nepal.

Pengar som inte öronmärks kan UNICEF använda för att arbeta långsiktigt för framtiden och skapa varaktiga förändringar inom många olika områden. Det kan handla om insatser för att nå de mest missgynnade barnen, eller arbete i "bortglömda" länder och områden som kanske inte får så stort utrymme i media. Det gör det möjligt att se till helheten, investera där pengarna

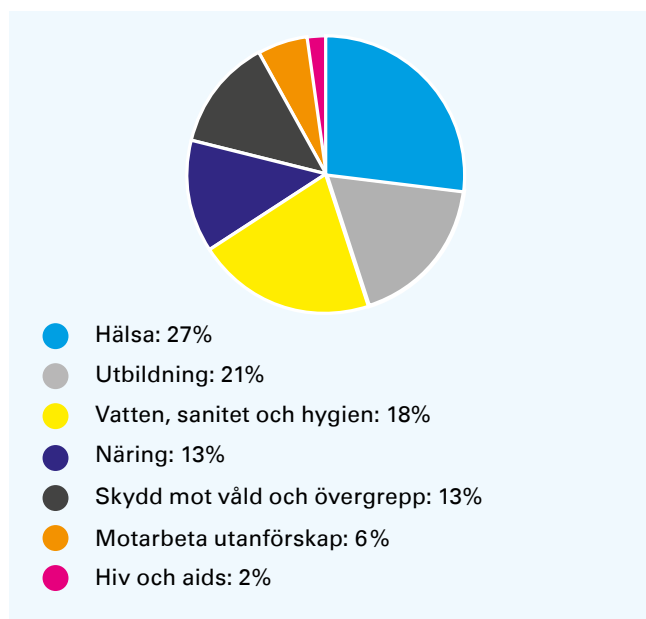
behövs bäst, testa innovativa lösningar och arbeta för barnen på lång sikt. Det sänker också kostnaderna för att administrera bidraget.

UNICEF fördelar gåvor som inte öronmärks enligt strikta principer. Vi utgår från vad vi vill uppnå genom vår strategiska plan för arbetet (se s. 31) och pengarna fördelas baserat på behov. Det betyder att mest pengar går till de som behöver det som mest: länder med hög barnadödlighet, låg BNP per capita och störst andel barn i befolkningen. Fördelningen ska vara långsiktig och förutsägbar, men plötsliga, oförutsedda behov ska också kunna tillgodoseas.

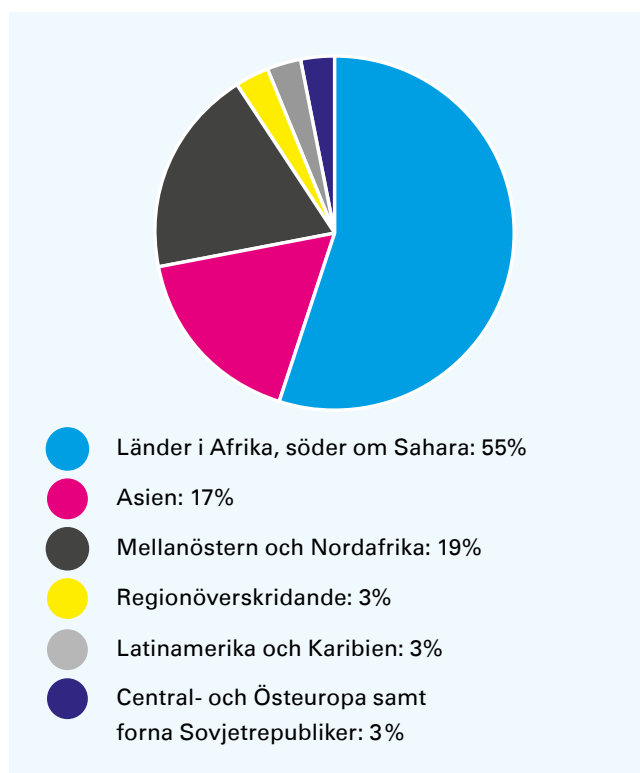
VAD GICK PENGARNA TILL 2015?

Cirkeldiagrammen visar hur de sammanlagda gåvorna till UNICEFs arbete för barn fördelades under 2015, dels per fokusområde och dels per geografisk region.

SÅ FÖRDELADES PENGARNA PER FOKUSOMRÅDE 2015

SÅ FÖRDELADES PENGARNA PER REGION 2015

UNICEF
– EN UNIK
ORGANISA-
TION

När UNICEF startades var tanken att göra en kortvarig insats efter andra världskriget för att hjälpa barn i Europa och Asien. Men det visade sig att behoven var större än så. UNICEFs arbete blev en kamp för att rädda barns liv och säkerställa alla barns rättigheter över hela världen. Kampen har pågått sedan 1946 och behövs än idag.

UNICEF arbetar i 190 länder för alla barns rätt till överlevnad, trygghet, utveckling och inflytande – både på lång sikt och i katastrofer. Uppgiften är att skapa varaktiga förändringar, inte bara för några barn i en by eller i ett land, utan för alla barn i hela världen. Det handlar om att förverkliga barnkonventionen och se till att alla barn får rent vatten, hälsovård, vaccin, skola, hjälp i katastrofer och skydd mot våld, övergrepp och diskriminering. Sedan starten har UNICEF nått fram till och förbättrat villkoren för fler barn än någon annan humanitär organisation i historien.

VAD VILL VI UPPNÅ?

Hur UNICEF ska utföra sitt arbete bestäms av en strategisk plan som beskriver vår vision och organisationens strategier över ett antal år. Från och med 2014 och till och med 2017 prioriterar planen sju fokusområden, de flesta direkt knutna till genomförandet av de åtta millenniemålen¹. Alla millenniemål hjälper till att uppfylla barns rättigheter. Tillsammans är detta direkt avgörande för barns möjligheter till en bra uppväxt och ett gott liv. I varje fokusområde i den strategiska planen ingår också UNICEFs arbete under humanitära kriser som konflikter och naturkatastrofer, där det är vår uppgift att hjälpa och skydda barnen.

Även i världens rika länder kämpar vi för barns rättigheter. I Sverige arbetar vi i första hand med att samla in pengar till UNICEFs internationella verksamhet men också med påverkansarbete mot politiker och beslutsfattare i Sverige. Vi har fem prioriterade områden för arbetet i Sverige: barnkonventionen som svensk lag, barn på flykt, handel med barn, barn i socialt utanförskap och arbete för att uppfylla millenniemålen. UNICEF Sverige har också som mål för insamlingen att bidragen till UNICEF ska växa med 15 procent varje år för att nå de strategiska målen om att ännu fler barns rättigheter ska uppfyllas.

---

¹ I september 2015 röstade FN ja till de nya globala utvecklingsmålen. Dessa mål träder i kraft i januari 2016 och gäller alla världens länder. Målen kommer därmed att ersätta de nuvarande åtta millenniemålen.

BARNKONVENTIONEN ÄR VÅRT UPPDRAG

Den 20 november 1989 antog FN:s generalförsamling konventionen om barnets rättigheter – ett banbrytande dokument där alla barn, oavsett kultur, nationalitet, religion, kön eller andra förutsättningar för första gången sågs som individer med universella rättigheter. Barnkonventionen innehåller 54 bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. De grundläggande principerna är:

- Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde
Artikel 3: Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn
Artikel 6: Alla barn har rätt till liv och utveckling
Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad

196 länder har skrivit under och förbundit sig att följa reglerna, och det står inskrivet i artikel 45 att det är UNICEFs uppdrag att se till att de håller vad de lovat. Det ger oss ett unikt inflytande. Tillsammans med barnkonventionen är millenniemålen och konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW) vägledande för UNICEFs arbete.

MILLENNIEMÅLEN

På FN:s millennietoppmöte år 2000 enades världens ledare om en rad tidsbestämda och mätbara mål för att bekämpa fattigdom, hunger, sjukdomar, analfabetism och diskriminering av kvinnor – de så kallade millenniemålen:

1. Utrota fattigdom och svält
2. Utbildning för alla
3. Uppnå jämställdhet
4. Minska barnadödligheten
5. Förbättra mödrahälsan
6. Stoppa spridningen av hiv, aids och andra sjukdomar
7. Säkerställa en miljömässigt hållbar utveckling
8. Bilda ett globalt partnerskap för utveckling

Alla millenniemål hjälper till att uppfylla även barnens rättigheter och är direkt avgörande för barns möjligheter att överleva och utvecklas.

UNICEFS STRATEGISKA PLAN 2014–2017

Nedan följer några exempel på mål och delmål i den strategiska planen. Dessa mål ska vara uppnådda i slutet av 2017. För att läsa mer, se den [fullständiga planen](#).

1. Hälsa

- I minst 60 länder ska minst 80 procent av alla födselar ske med hjälp av utbildad personal.
- Alla länder där polio finns kvar ska bli fria från sjukdomen.

2. Hiv och aids

- Antalet barn under 15 år som årligen smittas av hiv ska ha minskat från 260 000 till 40 000.
- Antalet barn under 15 år som har tillgång till hivbehandling ska ha ökat från 34 till 90 procent.

3. Vatten, sanitet och hygien

- Andelen av världens befolkning som har tillgång till rent dricksvatten ska ha ökat från 89 till 92 procent.
- I ytterligare 50 länder ska minst 50 procent av alla skolor ha toaletter och möjlighet till handtvätt.

4. Näring

- Antalet barn under fem år som är undernärda ska ha minskat från 171 till 100 miljoner.
- I ytterligare 22 länder ska minst 90 procent av barnen under fem år få A-vitamintillskott.

5. Utbildning

- 2015 stod 59 miljoner barn utanför skolan. Målet är att alla ska ha en plats i en skolbänk.
- Minst 91 procent av alla barn ska ha gått klart grundskolan.

6. Skydd mot våld och övergrepp

- Andelen flickor som gifter sig före 18 års ålder ska ha minskat med 34 procent.
- I tio länder ska antalet barn under 14 år som utsätts för fysiskt våld av närstående ha minskat med tio procent.
- I fem länder ska andelen barnarbete ha minskat med 20 procent.

7. Motarbete utanförskap

- Antalet barn som lever i extrem fattigdom ska ha minskat från 550 till 447 miljoner.
- 52 länder ska ha utvecklat sitt system för skydd av barn.

HUR ARBETAR VI? – STRATEGIER, KAPACITET OCH KUNNANDE

VI HAR HELHETSPERSPEKTIVET

De svårigheter utsatta barn möter hänger ofta ihop. Ett hungrigt barn löper större risk att bli sjukt än ett barn som får tillräckligt med näring. Ett sjukt barn slutar oftare gå i skolan jämfört med ett friskt barn. Ett barn som inte går i skolan är mer utsatt för utnyttjande och exploatering. Därför arbetar vi med barn utifrån ett helhetsperspektiv. Vi följer barnen under hela deras uppväxt – hela vägen från mammas mage och ut i vuxenlivet.

VI ARBETAR FÖR OCH MED BARN PÅ ALLA NIVÅER

För att kunna skapa varaktiga förändringar i barns liv måste vi arbeta långsiktigt på alla nivåer i samhället. Vi samarbetar med alla – med barnet, familjen, lokala hjälpporganisationer, myndigheter och regeringar. UNICEF samarbetar också med enskilda organisationer som Läkare utan gränser, Rädda Barnen och Plan, med representanter för världsreligionerna och med företag, media och inflytelserika personer som våra goodwillambassadörer.

ETT ANTAL VIKTIGA PRINCIPER STYR VÅRT ARBETE

UNICEF ska stärka länders egna förmåga att lösa de utmaningar som finns. Politisk opartiskhet och långsiktig, universell närvaro är också viktiga principer, speciellt för möjligheten att stanna och fortsätta arbetet för barns bästa under och efter krig och katastrofer.

Rättviseperspektivet har sedan länge varit en utgångspunkt för UNICEF eftersom alla barns lika rättigheter står i centrum för vårt arbete. Modern forskning visade att det som tidigare setts som moraliskt riktigt också är det mest kostnadseffektiva. Biståndet riktas därför särskilt till de mest utsatta för att minska klyftorna mellan rika och fattiga länder och befolkningsgrupper, mellan stads- och landsbygdsbefolkning och mellan pojkar och flickor.

VI HAR ETT UNIKT INFLYTANDE

Som en del av FN har vi ett stort inflytande på alla som bestämmer i världen, och makthavare lyssnar på oss. Vi sitter med vid förhandlingsborden och för en dialog kring lagändringar, handlingsplaner och omprioriteringar i staters budgetar för att länderna ska kunna leva upp till barnkonventionen. Tack vare att vi är ett politiskt och religiöst obundet FN-organ har vi möjlighet att nå fram till barn överallt. Vi arbetar för barns bästa oavsett styrelseskick och finns på plats i länder som Nordkorea där vi har mandat att hjälpa barnen.

VI ÄR EXPERTER PÅ BARNFRÅGOR

För att arbeta hos UNICEF ställs höga krav på professionell kunskap och erfarenhet, men också på ett genuint engagemang för barns rättigheter. Vi har också ett omfattande nätverk av forskare och experter som hjälper oss utanför organisationen. Ute i fält finns en rad yrken representerade – alltifrån läkare och sjuksköterskor till personer som arbetar med vatten och sanitet, infrastruktur samt projektplanering och utvärdering.

HUR VET VI ATT VÅRT ARBETE GER RESULTAT?

Att utvärdera och lära från resultaten av våra insatser är en lika viktig som komplex utmaning.

Det är en viktig utmaning eftersom miljontals barn är beroende av att våra resurser används effektivt och ger resultat, och eftersom våra givare vill vara säkra på just den saken för att fortsätta bidra. Och den är komplex eftersom stora delar av vårt arbete handlar om att ge barn tillgång till exempelvis rent vatten och hälsovård – men även om att förändra attityder till exempelvis kvinnlig könsstympning. Det är ett arbete som tar tid. Många gånger kan också flera organisationer ha liknande mål och då kan framgången vara beroende av den gemensamma insatsen och något som en enskild organisation inte kan ta åt sig äran för.

UNICEF har utvecklat en omfattande mekanism för att göra utvärdering möjligt. Den strategiska planen innehåller konkreta resultatområden för vart och ett av de sju fokusområdena. Och varje resultatområde inkluderar specifika, tidsbestämda mål och resultatindikatorer. Uppföljningen av mål och resultat genomförs av varje landkontor genom ett system för uppföljning och utvärdering, genom interna inspektioner och genom studier och forskning.

PÅ DE NATIONELLA KONTOREN BEVAKAS UTVECKLINGEN PÅ TVÅ OLIKA SÄTT

Vi studerar dels hur situationen för kvinnor och barn förändras över tid, till exempel barnadödligheten och hur socioekonomiska och politiska trender utvecklas. På det sättet kan vi dra slutsatser om effekten av UNICEFs program och policyarbete. Dels övervakas genomförandet och i vilken grad vi uppnår de specifika resultat vi har satt upp i den strategiska planen. Slutsatserna är betydelsefulla för att göra nödvändiga justeringar och anpassningar och nå ett så bra resultat som möjligt.

HUR FÖLJER VI UPP OCH UTVÄRDERAR?

Vi utvärderar regelbundet vårt arbete. Nedan finns exempel på utvärderingar från 2015, och länkar för dig som vill läsa mer.

Det centrala ansvaret för uppföljning och utvärdering ligger hos vårt utvärderingskontor hos högkvarteret i New York. De flesta utvärderingar, studier och undersökningar av arbetet är tillgängliga för allmänheten på vår internationella hemsida: [Evaluation and Research Database](#)

Under 2015 utfördes också 37 interna revisioner i länder där vi har programverksamhet och på region- och huvudkontor. Samtliga finns, eller kommer att finnas, tillgängliga för allmänheten på [den internationella hemsidan](#).

För att ytterligare öka öppenheten kring våra resultat deltar vi sedan tre år tillbaka i ett internationellt biståndsiniciativ kallat The Aid Transparency Initiative (IATI). På [IATI:s hemsida](#) finns redan detaljer om arbetet.

VI FORSKAR OCH UPPFINNER NYA LÖSNINGAR

Kunskapsbanken fylls också på från den forskning som bland annat bedrivs av vårt forskningscenter i Florens, Italien. Forskningen fokuserar på områden som rättviseklyftor, fattigdom, barns rättigheter, våld, exploatering och socialt skydd. Dessutom samarbetar vi med en rad universitet och forskningsnätverk över hela världen, och hittar nya lösningar på problem som hotar barns överlevnad och utveckling.

SLUTORD

UNICEF har kämpat för varenda unge sedan 1946. Ett arbete som fortsätter till den dag då brinnande konflikter, naturkatastrofer och orättvisor inte längre hotar barns liv och utveckling. Vi finns på plats i fler länder än någon annan barnrättsorganisation och barnkonventionen är utgångspunkten i allt vi gör.

Som en del i vårt arbete med att förändra världen till en bättre plats för barnen finns vi på plats både i regeringskorridorer, slumområden och flyktingläger, på flyktvägen, i städer och avlägsna byar. Barnets bästa måste alltid komma först.

Tillsammans med våra givare och samarbetspartners har vi under 2015 kunnat förbättra situationen för många barn i olika delar av världen, några av dem har du kunnat läsa om i den här rapporten. Vi vill rikta ett stort tack till alla er som varit med och kämpat för barnen. Utan er hade de här insatserna varit omöjliga.

Tillsammans förändrar vi barns liv.

UNICEF Sverige
Box 8161
104 20 Stockholm
08-692 25 00
unicef.se

